

på en balkvis ställd kräkla, se SSM I:2, nr 187): Sigillum Thirgilli [De]i gracia : episcopi : Strengi [nensis]; nr 3 bortfallet från remsan; nr 4 av ofärgat vax på kaka av brunt vax (tre balkvis ställda rosor i styckad sköld): + S' Ion : Knv[tsson]; nr 5 av rött vax på kaka av brunt vax (tre balkvis ställda rosor i styckad sköld, jfr bättre bevarat ex. vid brev 1360 11/7, SD nr 6319) : [+ S' Fv]lc]o[nis · Ka]nv[ti]; nr 6 bortfallet från remsan; nr 7 sexkantigt av ofärgat vax (R vari ett mindre A, se SSM I:3, nr 726): [+ : S' R]amfridis : Bendizdo[tir]; nr 8 sexkantigt av ofärgat vax (bokstaven M, se bättre bevarat ex. vid brev 1366 15/8, SD nr 7407): + S' [M]erte : [Knvtes]do[tir].

Omkring remsa och sigill nr 2 är fastsytt ett pergamentsblad (8,2×10,2 cm; 6 rader) med påskriften : Item dominus episcopus Scarensis^m tenetur michi decem et septem marcas annone absque illis duobus que iam in festo Michælis soluentur

Negocia ad Laurencium Olafsson

På remsa till sigill nr 8: Intuitu diuino

Utom de symmetriskt ordnade remsorna nr 1–8 finns mellan remsa nr 1 och remsa nr 2 stickhål för ännu en remsa.

^a Supplerat efter motsvarande, nästan helt likalydande sats i 1346 års testamente (SD nr 4039). ^b Saknas i ms och i SD nr 4039. ^c Så i SD nr 4039; una ms. ^d Saknas i ms och i SD nr 4039. ^e quoaduixerit ms. ^f Mellan s och b tre staplar i ms. ^g Ändrat från j ms; jfr vnam marcham på motsvarande ställe i SD nr 4039. ^{h-h} Bokstäverna ospi saknas p. g. a. hål i pergamentet. ⁱ⁻ⁱ Bokstäverna ntra s saknas p. g. a. hål i pergamentet. ^k annum ms, jfr ”infra annum” i SD nr 4039. ^l Delvis utplånat ms; supplerat efter Peringskiölds avskrift. ^m Över raden ms.

5977. 1358 efter september 29 Österrekarne (troligen oktober 4). ting.

Jon i Ökna, underhäradshövding i Österrekarne på Lars Sunessons vägnar, kungör att herr Bengt Filipsson på sina egna, sin hustrus (Birgitta Karlsdotters) och hennes syster Mårtas vägnar upplåtit 1/2 markland i Sundby i (Lilla) Malma socken, 2 öresland i Näs i Dunkers socken, 2 örtugland i Hättersta i Fors socken (senare Klosters socken), 5 örtugland i Flackersta i Fors socken, 1/2 öresland i Brunsta i Fors (nu i Torshälla) socken och 11 penningland i Skensta i Fors socken (senare Klosters socken) till Eskilstuna kloster som betalning för den gäld som herr Karl Näskonungsson var skyldig för Varsta (i Gillberga socken), vilket frändömts klostret. 12 fastar uppräknas.

Brevet beseglas med Lars Sunessons sigill.

Orig. på perg. (20,5×11,8 cm; 14 rader), Sv. Riksarkivet (RPB nr 385).

Avskr. av Erik Wennæsius i Hadorphs stora kopiebok, hs E 74, pag. 23 (maskinfol. 152 r), Eskilstuna klostrets brev nr 26, VHAA:s dep., Sv. Riksarkivet.

Torsdagen var rätt tingsdag i Österrekarne, varför detta brev, som är utfärdat på det första ordinarie tinget efter Mikaelidagen (29/9) 1358, kan dateras till den 4 oktober (S. Sjöberg, Om tingstider under landskapslagarnas och landslagarnas tid före 1614, Rättshistoriska studier III:2, 1969, s. 92 ff, särsk. s. 98).

Jfr upplåtelsebrev 1358 7/3 (SD nr 5865) och Magnus Bengtssons stadfästelsebrev 1385 4/10 (se uppgift härom vid SD nr 5865), vilka båda upptar 13 penningland i Skensta; i det föreliggande brevet upptas bara 11 penningland där.

Allum mannum them thætta breeff høra ellar seæ sænder jac Joon ii Øknum vndir hærashýfdhinge a Lafrinzs Sonasons vægna ii Østerreek helso meðh Gudhi / Konnugher jak thæt at herra Bendicter Philippusson a sina vægna / sina husfru / ok jumfru Mæritta sinno husfr[u]^a systur / hafwa latit til ewerþelika eghe / eet halff[t]h^b marklandh ii Sundby ii Malmasokn / tu ørislandh ii Næsi / ii Dunker sokn / tu ørtulandh ii Hættastum ii Forzs sokn /

fæm ørtulglanð ii Flaxtum / een halwan øre ii Brunastum / ok ii Skenæstum xj^c penninghs landh jordh ii Forzsokn / reenliuis mannum priærin ii Eskilstunum / ok hans brødrum / for þet giæld sum herra Karl Næskonungxson var them skyldugher / for Hwarfsta sum^d them fraan dømptis^e / Ok these voro fasta / Vluer Karlsson ii Smeþastum / Stenkil ij Kumblum / Joan Pilte ij Glomastum / Faste aff Oxleett · / Giurdher ii Rýxsta / Byrger ij Huglastum / Halsten af Ødnastum / Blecher ii Lundbý / Joan ii Rokastum / Gerecha ij Hagnastum, Benedicte ii Ekebý / ok Magnus ii Glomastum / Thætta gyorthis ij^f areno æpter wars Herra býrdh thusanda / thryhundratha fæmtiio ok attunda areno / a lagthingom / næst æpter sancti Michiæls dagh vnder Lafrinzza Sonasons insigle.

På baksidan: Super bonis · in Sundby parochia Malma · / Næsi parochia Dunker / Hættestum parochia Fors / Flaxtum · Brunastum · et Skenestum · eciam parochia Fors ·
i nedre högra hörnet: lvijj
41 (brevsignum för Eskilstuna kloster).

Sigillet är bortfallet från den ur brevet skurna remsan. I samma skick är remsan avritad i Hadorphs stora kopicbok.

^a husfr ms. ^b hallfh ms. ^c Så ms; 13 i SD nr 5865 och i det där omnämnda stadfästelsebrevet. ^d På rasur ms. ^e p tillagt över raden ms. ^f Tillagt över raden ms.

5978. 1358 september. Stockholms slott.

Notarialinstrument av apostoliske notarien Nicolaus Petri, klerk i Roskilde stift, vari Johannes Guilaberti, dekan vid domkyrkan i Dorpat och påvlig nuntie och kollektor i Danmark, Sverige och Norge, erkänner sig för den apostoliska kammarens räkning ha mottagit av Johannes Hartlevsson, kyrkoherde i (Öster-)Åker, 30 mark i gängse svenskt mynt genom förmedling av dennes bror Hartlev. Summan utgjorde första årets inkomster av (Öster-)Åkers kyrka i Uppsala stift och tillhörde påvestolen efter överlåtelsen av kyrkan till Johannes företrädare, Petrus Mattsson, under vakansen efter Olof Fastessons död. Till dessa 30 mark om året var kyrkan tiondetaxerad. Nuntien kvitterar Johannes Hartlevsson och låter hänga sitt ämbetssigill under detta offentliga instrument. Både nuntien — för sin egen räkning — och Hartlev — för broderns — har begärt att notarien skall avfatta två eller flera likalydande instrument. Förrättningen har ägt rum på den kungliga borgen i Stockholms stad i Uppsala stift i närvaro av biskop Thomas i Växjö och domprosten Birger (Gregersson) i Uppsala.

Notarien har skrivit instrumentet och signerat det med sitt märke.

Collectorie 97, fol 39 r –v och 68 r –v, Vatikanarkivet.

Tryckt: APS Cam. nr 576 och (i utdrag) nr 584 (s. 614).

I detta notarialinstrument liksom i fem andra vid samma tillfälle utfärdade (SD nr 5979–5983) har lucka lämnats för dagsangivelse, vilken senare aldrig ifyllts.

Se Y. Brilioth, Den påfliga beskattningen af Sverige (1915), s. 245 och 327.

Jfr brev 1345 16/7 (SD nr 3971) och 1347 2/3 (SD nr 4145); se även 1347 3/7 (APS Cam. nr 755).